

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 56

**з охорони праці
для ліфтера**

м. Суми

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ ректора
від 18.01.2024 р.
№ 0034-I

ІНСТРУКЦІЯ № 56

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ЛІФТЕРА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на працівників, які виконують роботи з обслуговування ліфтів (далі – ліфтери).

1.2. До обслуговування ліфтів допускаються працівники віком не молодше 18 років, які пройшли вступний та первинний інструктаж з питань охорони праці та пожежної безпеки, навчання та перевірку знань безпечним методам такої роботи та мають відповідне посвідчення, а також групу з електробезпеки не нижче II.

1.3. Ліфтери повинні один раз на 3 місяці проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Один раз на рік працівники повинні проходити перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки, а також Правил безпечної експлуатації ліфтів.

1.5. Кожен ліфтер під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена робочими інструкціями або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- знати будову і правила експлуатації ліфтів, які обслуговуються, їх вантажопідйомність, розміщення і призначення приладів безпеки, призначення сигналізації апаратів керування, правила пуску ліфта у роботу;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.6. При залученні працівників до виконання робіт, пов'язаних з підняттям на висоту 1,3 м і вище, вони повинні попередньо пройти медичний огляд та спеціальне навчання з безпечного виконання робіт на висоті.

1.7. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

- підвищена напруга електричної мережі;
- частини механізмів, що рухаються чи обертаються.

1.8. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених Колективним договором.

1.9. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.10. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен одягнути та привести до ладу передбачений для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ.

2.2. Перед початком роботи ліфта необхідно перевірити:

– справність освітлення шахти і площадок усіх поверхів на яких зупиняється кабіна при роботі ліфта;

– стан огороження шахти і кабіни;

– точність зупинки кабіни на поверхах;

– справність дії кнопки «Стоп»;

– справність світлової і звукової сигналізації;

– наявність у кабіні ліфта правил користування ним;

– справність замків, що замикають двері шахти і дверних контактів (якщо виконання цього обов'язку покладено на ліфтера).

2.3. Включити головний рубильник чи автомат і замкнути двері машинного відділення.

2.3. При виявленні несправностей у роботі ліфта, ліфтер повинен знеструмити ліфт (виключити головний рубильник), вивісити плакат "Ліфт не працює" та повідомити керівника і ремонтну службу організації, яка обслуговує ліфти.

Пуск у роботу ліфта дозволяється тільки після усунення виявлених недоліків з дозволу особи, що їх усунула (електромеханіка, монтера тощо).

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Ліфтер повинен:

– утримувати в чистоті кабіну ліфта;

– утримувати вільними підходи до дверей машинного приміщення;

– не допускати перевантаження кабіни ліфта понад установлене граничне навантаження;

– супроводжувати пасажирів на їх прохання;

– не допускати одночасного перевезення вантажів і людей, крім осіб, які супроводжують вантаж;

– у разі випадкової зупинки кабіни ліфта між поверхами попередити пасажирів, щоб вони не приймали ніяких дій щодо самостійного виходу з кабіни, виключити ліфт і повідомити керівника та ремонтну службу організації, яка обслуговує ліфти.

3.2. Протягом зміни ліфтерові не дозволяється залишати своє робоче місце. Залишати робоче місце дозволяється тільки в установлені перерви. При цьому ліфт повинен бути знеструмлений.

3.3. Ліфтеру під час роботи ліфта забороняється:

– залишати без нагляду включений ліфт;

– допускати до обслуговування ліфта сторонніх осіб;

– проводити пуск ліфта вручну шляхом безпосереднього впливу на апарати, що подають напругу на електродвигун;

– виводити з дії запобіжні й блокувальні пристрої ліфта;

– підключати або дозволяти підключення до ланцюга керування ліфтом електроінструмент, лампи освітлення тощо;

– спускатися у приямок і виходити на дах кабіни;

- здійснювати пуск ліфта з посадочної (завантажувальної) площадки через відкриті двері шахти і кабіни;
- залишати незамкненими двері машинного приміщення;
- зберігати предмети, що не мають відношення до експлуатації ліфта, в шахті, на даху кабіни, машинному і блочному приміщеннях.

3.4. Ліфтер зобов'язаний припинити користування ліфтом, знеструмити його (виключити головний рубильник), вивісити плакат «Ліфт не працює» та повідомити керівника і ремонтну службу організації, яка обслуговує ліфти, у випадку виявлення наступних несправностей:

- несправний контакт дверей шахти (кабіна починає рухатися при відкритих дверях шахти);
- несправний контакт дверей кабіни (кабіна починає рухатися з відкритими дверима);
- у випадках мимовільного руху кабіни;
- кабіна замість руху нагору йде вниз і навпаки;
- кабіна зупиняється вище або нижче рівня поверхової площадки більш 50 мм;
- не освітлені кабіна або завантажувальні площадки перед дверима шахти;
- не працює світлова чи звукова сигналізація;
- кабіна (при кнопковому керуванні) автоматично не зупиняється на тім поверсі, на який була спрямована;
- ушкоджено огороження кабіни;
- відсутні кришки на викличних і кнопкових апаратах, є доступ до струмоведучих частин устаткування;
- незадовільний стан електричної ізоляції проводки, електричної апаратури ліфта, металоконструкцій шахти, апаратури керування на шахті;
- металоконструкції ліфта знаходяться під напругою ("б'є струмом");
- у разі появи незвичного стукоту, шуму, скрипу, запаху горілої ізоляції, несправності кнопки "Стоп", ривків, поштовхів під час руху кабіни, обриву канату тощо.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Після закінчення роботи ліфта ліфтер повинен:

- опустити ліфт на перший поверх;
- переконатися, що кабіна порожня (залишати кабіну завантаженою після закінчення роботи не дозволяється);
- вимкнути світло в кабіні, якщо немає автоматичного вимикача;
- замкнути на замок двері шахти (якщо неавтоматичний замок дверей шахти, проти якої зупинена кабіна, відмикається ручкою);
- вимкнути головний рубильник або автомат і світло в машинному відділенні;
- замкнути машинне відділення;
- зробити необхідні записи в журналі приймання-здачі зміни і здати в установленому порядку ключі.

4.2. Якщо ліфт продовжує працювати, зробити в журналі прийому-здачі змін запис про всі зауваження щодо роботи ліфта, які мали місце протягом зміни, розписатися про здачу зміни і передати ключі від приміщень ліфта наступній зміні.

4.3. Зняти спеціальний одяг, спецвзуття та помістити їх до місця зберігання.

4.4. Вимити руки, обличчя, при необхідності прийняти душ, переодягнутися у чистий одяг.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:

- загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;
- пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги;
- заклинювання рухомих частин обладнання;

– обрив канату, застрягання чи падіння ліфта.

5.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:

– обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не повинна призвести до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;

– при пожежі приступити до її ліквідації; якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду;

– повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. У разі настання нещасного випадку:

– негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;

– перенести його в безпечне місце;

– визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати екстрену медичну допомогу.

5.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Головний інженер

Олег ПЕТРУША

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці

Олег КОМІСАР

В.о. начальника юридичного відділу

Наталія ЗАЇКА